

A la sortida del túnel

- La llei d'economia sostenible haurà de substituir el vell patró per un de basat en la productivitat

ANTONIO PAPELL

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 27.11.09

Si es compleix el que van anunciar, el Consell de Ministres d'avui aprovarà l'avantprojecte de llei d'economia sostenible, una norma llargament esperada i de gran abast que pretén impulsar les indispensables reformes estructurals del sistema socioeconòmic per fer possible la superació dels anacronismes del vell model de desenvolupament que han agreujat l'actual recessió espanyola. Es tracta que, quan s'entrevegi la sortida del túnel al final de la fase descendent del cicle, s'estigui en condicions de recuperar el dinamisme econòmic, que s'haurà d'obtenir per unes altres vies i amb noves eines. **Zapatero** no ha precisat els detalls de la seva proposta legislativa, però sí que es coneix el sentit de la norma, que haurà de ser àmpliament debatuda al Parlament i que representarà una cadena de reformes en les àrees de l'economia, el sistema financer, el món laboral, l'educació i la recerca, les polítiques socials i les administracions públiques. En síntesi, s'ha precisat que la nova llei combinarà un nou patró de creixement mercantilista amb el principi de solidaritat i amb el respecte als drets adquirits dels treballadors.

Realment, des de la segona legislatura d'**Aznar**, aproximadament amb el canvi de mil·lenni, els successius ministres d'Economia i els seus antagonistes a l'oposició han coincidit a apreciar la necessitat de portar a terme una reforma profunda del «model de creixement» espanyol que ens ha deparat una esplèndida etapa de prosperitat, però que des de fa

temps donava senyals d'un irremissible esgotament. L'objectiu, que va ser enumerat repetides vegades per boca dels portaveus econòmics dels principals partits, consisteix a substituir un patró basat en el sector de la construcció i en el consum familiar per un altre que fii el desenvolupament a l'increment de la productivitat, de forma que el sector exterior prengui el relleu a la demanda interna.

Aquelles bones idees pretenien provocar un aterratge suau del desafortat sector de la construcció, que s'estava reescalfant manifestament, mentre s'emprenia la necessària modernització que s'havia de basar en la citada conquesta de la productivitat. Però la recessió, que va precipitar l'esclat de la bombolla immobiliària, s'ha ocupat de situar-nos cruament davant la realitat: l'enfonsament del sector immobiliari residencial i l'evidència que el totxo no recuperarà mai més el patològic dinamisme perdut obliguen a realitzar aquestes reformes amb més ímpetu si volem sortir de la crisi i tornar a situar el país en una posició destacada, preservant la convergència amb la Unió Europea i creixent a una apreciable velocitat de creuer.

Les reformes estructurals necessàries són moltes i complexes, malgrat que es poden resumir en la idea que la consecució de cotes molt més grans de productivitat que ens atorguin més competitivitat en els mercats globalitzats requereix un esforç singular en formació de capital humà –educació– i en R+D+i, indispensable per avançar en la modernització de les estructures econòmiques i per aprofitar les oportunitats que brinden les noves energies i les noves tecnologies de la informació i comunicació. A més a més, serà necessari procedir a una reforma dels mecanismes reguladors, a una revisió de les regles del sistema financer, a una millora de les administracions públiques en pro

d'una eficiència més gran, a nous avanços en matèria mediambiental i a un foment de la competència en tots els mercats. Així mateix, el pla haurà d'auspiciar l'exploració de noves vetes d'activitat en els camps de les noves tecnologies, de les energies netes, etcètera. I tot indica que els agents socials seran capaços de consensuar una modernització del sistema de relacions laborals.

Zapatero ha inclòs en el seu anunci de la llei d'economia sostenible una crida al consens, estesa a totes les forces polítiques i, per descomptat, a les comunitats autònomes, que seran requerides a la col·laboració en una reunió de la Conferència de Presidents que el cap de l'Executiu convocarà al desembre. En el terreny de les definicions, no sembla difícil aconseguir acords, si bé és lògic que el PSOE i el PP discrepin en la posada en marxa del procés, i molt especialment en el grau d'intervenció de l'economia i en el model final de relacions laborals.

PER DESCOMPTAT, la democràcia no pot renunciar ni a la dialèctica poder-oposició ni a un control estricte del Govern a càrrec de les minories, però tots els actors polítics han d'aconseguir conciliar la legítima rivalitat i la seva particular visió de l'economia amb una complicitat de fons en la transformació del model actual de desenvolupament, que arrossega unes llacunes i mancances que són responsabilitat de tots. N'hi hauria prou d'aconseguir un acord sòlid, sincer i eficaç en matèria educativa i en l'impuls a la recerca i en les noves tecnologies perquè aquest país emprengués l'adequat rumb cap a una modernització integral en la qual ens juguem el futur.